

[Anne Grete Holmsgård]

se, at de faktisk er kørt fast, for det er jo i realiteten, hvad der er sket: socialdemokratiet lænede sig tilbage, da de smed regeringsmagten i 1982, og så ventede de ud fra to overvejelser. Den ene var: man kan ikke regere uden om socialdemokratiet i dette her land. Det viste sig at være forkert. Det kunne vi godt have fortalt dem, men de ville formentlig aldrig nogen sinde have troet på det. Det viste sig nemlig, at regeringen godt kunne regere uden om socialdemokratiet på en lang række af de væsentlige spørgsmål, indtil nu i hvert tilfælde.

Det andet, man lænede sig tilbage og troede, var: hvis bare den borgerlige regerings asociale politik – og asocial er den – begynder at virke, så begynder skællene jo nok at falde fra folks øjne, og så strømmer de til socialdemokratiet. Vel gør de ej! Den slags elendighedsteorier har venstrefløjens for 50 år siden forkastet, og det er ikke et øjeblik for tidligt, at socialdemokratiet også får forkastet den slags teorier.

Hvad har man så gjort? Så har man kunnet se en stigende elendighed. Den gav sig udtryk i foråret under afslutningsdebatten herinde, hvor den socialdemokratiske ordfører brugte hoveddelen af sit indlæg på at appellere til de borgerlige: vil I ikke godt tage os ind i varmen igen? Vil I ikke godt forhandle med os igen? Den historie gentog sig den 9. september endnu en gang med hr. Svend Aukens ord: vil I ikke godt forhandle med os? Og det gentog sig i oktober, og så gentager det sig altså 14 dage inden tredjebehandlingen af finanslovsforslaget, hvor socialdemokratiet siger: nu vil vi ikke spille parlamentarisk grundlag under regeringen. Det forstår jeg udmærket godt, men det, der interesserer mig, er, hvad man egentlig vil med det. Der er ingen tvivl om, at det, den store del af den socialdemokratiske gruppe vil – der er nok nogle i gruppen, der vil noget andet, men altså den store del – udelukkende er at komme ind i varmen igen og forhandle med den borgerlige regering og dermed videreføre den politik, som man førte som regeringsparti fra 1973 og fremad.

Det er en politik, som i de økonomiske hovedlinjer ikke adskiller sig fra det, de borgerlige vil. Man vil konkurrere sig ud af krisen, man vil smøre kapitalens hjul for at komme ud af krisen, og man tror på det i hvert tilfælde i en eller anden udstrækning.

Det er simpelt hen ikke et øjeblik for tidligt, at socialdemokratiet finder ud af, at den du er ikke. Kunne man i det mindste ikke spørge sig selv: hvorfor har den politik ikke hjulpet de sidste ti år? Hvorfor har den ført til stigende arbejdsløshed? De borgerlige står her og skælder ud over det, socialdemokratiet har begået de sidste mange år som regeringsbærende parti, men det er jo sket i samarbejde med de borgerlige. De har jo været med til at gennemføre det. De har ikke sidet ude i kulissen og opponeret, nej, de har været støttepartier, det ene efter det andet – et enkelt, nemlig finansministerens, også i regeringssamarbejde. CD og de radikale i et forligssamarbejde fra 1979 op til det eneste tidspunkt, hvor det ikke var ren og skær borgerlig basis, man egentlig baserede sin politik på.

Det er ikke et øjeblik for tidligt, at socialdemokratiet finder ud af, at den går simpelt hen ikke. Hvis man ikke finder ud af det, sker der det, at man splitter sig selv mere og mere, så udbyder man den skillelinje, der går durk tværs ned igennem socialdemokratiet, i dag afspejlet med Metal på den ene side og SiD på den anden side. Socialdemokratiet må indse, at de ikke kan blive ved med at rende rundt med den slatne profil som oppositionsparti. Hvis de virkelig vil noget med det valg, som bliver et resultat af, at de siger nej til finansloven – og vi skal ikke begræde, at de siger nej til den – så må de også finde ud af, hvad de vil bagefter. Er hensigten med deres nej til finansloven – og dermed et valg – bare at fortsætte med at appellere til de borgerlige om at komme ind i varmen, eller kommer man til besindelse og finder ud af, at man må føre en anden oppositionspolitik, som tager helt anderledes fat på de enorme samfundsproblemer, der faktisk eksisterer i dag, som virkelig går til biddet med at omfordele ressourcerne, som virkelig går til biddet med at omfordele det eksisterende arbejde, som virkelig får nedsat arbejdstiden, som slås for det og ikke bare siger det på et stykke papir, men som også er villig til at gå ud til sine egne vælgere, sine egne sympatisører, dem med og dem uden partibog, og virkelig slås for disse ting, mobilisere sine egne kræfter i fagbevægelsen? For der er ingen tvivl om, at hvis man ikke giver nogle klare signaler til dem, kan vi se en udvikling, der fortæller, hvor socialdemokratiets egne medlem-